

8D017-Тілдер және әдебиет бойынша педагогтерді даярлау (6D011700 – Қазақ тілі мен әдебиеті) бағыты бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынылған Бекеева Нурайша Жусуповнаның «Қазақ тілін оқытуда студенттердің кәсіби қарым-қатынас дағдыларын дамытудың әдістемесі» тақырыбындағы диссертациясына

Ресми рецензенттің жазбаша пікірі

р/н №	Критерийлер	Критерийлер сәйкестігі	Ресми рецензенттің ұстанымы
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес болуы	1.1 Ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі:	<p>Диссертация тақырыбының ғылымның даму бағыттарына және мемлекеттік бағдарламалармен байланысы бар. Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңына және Білім берудің барлық деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына, сондай-ақ «Білімді ұлт» сапалы білім беру» ұлттық жобасындағы басымдықтарға негізделген.</p> <p>Сондай-ақ Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 724 қаулысымен бекітілген «Ұлттық рухани жаңғыру» жобасына және «Цифрлық Қазақстан» бағдарламаларымен тығыз ұштасқан. Н.Ж. Бекееваның диссертациялық зерттеуі Қазақстан Республикасының білім және ғылым саласына қатысты нормативтік-құқықтық құжаттарда белгіленген басымдықтарға толық сәйкес келеді.</p>
		<p>1) Диссертация мемлекет бюджетінен қаржыландырылатын жобаның немесе нысаналы бағдарламаның аясында орындалған (жобаның немесе бағдарламаның атауы мен нөмірі);</p> <p>2) Диссертация басқа мемлекеттік бағдарлама аясында орындалған (бағдарламаның атауы)</p> <p>3) Диссертация Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым</p>	<p>Зерттеу жұмысы Қазақстан Республикасы Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының «Білім және ғылым саласындағы зерттеулер» бағытына сәйкес келеді.</p> <p>Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016жылдың 22шілдесіндегі №467 және 2016жылдың 8 тамызындағы №492 бұйрықтарымен бекітілген ҚР ның жоғары оқу орындарында 2016-2017 оқу жылында жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар мамандар даярлауға арналған мемлекеттік білім беру тапсырысын орналастыру бұйрығына сәйкес 8D017-Тілдер және әдебиет бойынша педагогтерді даярлау</p>

		дамуының басым бағытына сәйкес (бағытын көрсету)	(6D011700 – Қазақ тілі мен әдебиеті) бағыты бойынша ұсынылған.
2.	Ғылымға маңыздылығы	Жұмыс ғылымға <u>елеулі үлесін қосады/қоспайды</u> , ал оның маңыздылығы <u>ашылған/ашылмаған</u> .	Докторант Бекеева Нурайша Жусуповнаның диссертациялық жұмысы жалпы қазақ тілін оқыту әдістемесіне өзіндік елеулі үлесін қосады. Атап айтқанда, болашақ маман дайындауда студенттердің кәсіби қарым-қатынас дағдысын дамытудың әдістемесінің мазмұны нақтыланған және түрлендіріліп, толықтырылған. Ол үшін студенттердің жаңа парадигмада кәсіби қарым-қатынас дағдыларын дамытудың нақты жолдары әлемдік деңгейде сынақтан өткен тәжірибедегі дағдылар негізінде тұжырымдалады. Осыған орай, жаңаша технологияда оқытудың әдістемесі жан-жақты зерттеліп, нақты мысалдар мен тәжірибе арқылы дәлелденіп ғылымға қосар маңыздылығы толық ашылған. Қазақ тілін оқыту әдістемесіне қатысты зерттеулерге негіз бола алады.
3.	Өзі жазу принципі	Өзі жазу деңгейі: 1) <u>жоғары</u> ; 2) орташа; 3) төмен; 4) өзі жазбаған	Диссертациялық зерттеу жұмысының өзі жазу деңгейі жоғары. Зерттеу барысында қойылған мәселені талдау әдістерін ұтымды қолдана алғандығы, зерттеу қызметі логикасын дұрыс құруы, тақырыпты ғылыми негіздермен саралай талдап-тұжырымдауы зерттеушілік қабілеттерін танытып, нақты нәтижеге жете алатындығын көрсетті. Зерттеу тақырыбы толық аяқталған. Жүргізген зерттеуі оның ғылыми көзқарасының жан жақты қалыптасуына мүмкіндік береді.
4.	Ішкі бірлік принципі	4.1 Диссертация өзектілігінің негіздемесі: 1) <u>негізделген</u> ; 2) жартылай негізделген; 3) негізделмеген.	Диссертациялық жұмыстың өзектілігі: - жаңа заман талабына сәйкес болашақ маманға қазақ тілін меңгеруде кәсіби қатысымдық құзіреттілік деңгейіне жеткізудің жаңаша әдістемесін ұсыну жолдарымен өзекті; - қазақ тілін оқытуда студенттердің кәсіби қарым-қатынас дағдыларын дамытудың әдістемесін жан жақты жетілдірілген, озық педагогикалық және академиялық үлгілері тәжірибесін ескере отырып, құзіреттілік деңгейіне көтерілген тілді оқытудың, дамытудың

			<p>әлемдік әдістемелік жүйесіне ғылыми тұрғыда негіздеуімен;</p> <ul style="list-style-type: none"> - жаһандану заманындағы білім берудің еңбек нарығындағы бәсекеге сай білім берудің жаңа парадигма мен жаңаша технологияға негізделуімен; - қазақстанның ЖОО-ы аудиториясында студенттің кәсіби қарым-қатынас дағдыларын дамытатын арнайы пән ретінде, таңдау пәні ретінде қазақ мектептерін бітірген студенттер үшін оқытылудың жеткіліксіздігін мәселе етіп көтеруімен; - қазақ мектебін бітірген студенттердің кәсіби қарым-қатынаста өз ойларын, айтар сөздерін еркін, кәсіби маман ретінде еркін, толық жеткізе алмауын дұрыс жолға қою тәсілдерін ұсынуымен; - болашақ маманның кәсіби қарым-қатынас дағдысын дамытуда кәсіби маман моделін құруда ұлттық рухани құндылықтарға негіздеуімен; - қазақ тілін оқытуда студенттердің кәсіби қарым-қатынас дағдыларын дамытудың әдістемесінде болашақ маманға ұсынылатын тілдік материалдардың тақырыптық-мазмұндық жағынан анықталуымен; - қазақ тілін оқытуда педагогикалық технологияларды тиімді қолданудағы маңыздылығымен және кәсіби-қатысымдық бағытта оқыту технологиясын нақты тәжірибеде офлайн және онлайн, аралас форматта жүзеге асырылуы арқылы интерактивті желілік технологияны ұсынуымен негізделеді.
		<p>4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындайды</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>айқындайды;</u> 2) жартылай айқындайды; 3) айқындамайды 	<p>Жұмыстың нақты ғылыми аппараты айқындалған. Зерттеу мазмұны диссертация тақырыбын жұмыстың барлық бөлімдерінде толық және ғылыми негізде аша алған. Диссертация тақырыбын ашатын теория мен практиканың тұтастығы туралы әдіснамалық ұстанымдар, маңызды философиялық қағидалар, педагогикалық, психологиялық, ғылыми-әдістемелік талдау жасау, озық педагогикалық іс-тәжірибелерді жинақтау, эксперимент жүргізу,</p>

		<p>әлемдік әдістемелік жүйесіне ғылыми тұрғыда негіздеуімен;</p> <ul style="list-style-type: none"> - жаһандану заманындағы білім берудің еңбек нарығындағы бәсекеге сай білім берудің жаңа парадигма мен жаңаша технологияға негізделуімен; - қазақстанның ЖОО-ы аудиториясында студенттің кәсіби қарым-қатынас дағдыларын дамытатын арнайы пән ретінде, таңдау пәні ретінде қазақ мектептерін бітірген студенттер үшін оқытылудың жеткіліксіздігін мәселе етіп көтеруімен; - қазақ мектебін бітірген студенттердің кәсіби қарым-қатынаста өз ойларын, айтар сөздерін еркін, кәсіби маман ретінде еркін, толық жеткізе алмауын дұрыс жолға қою тәсілдерін ұсынуымен; - болашақ маманның кәсіби қарым-қатынас дағдысын дамытуда кәсіби маман моделін құруда ұлттық рухани құндылықтарға негіздеуімен; - қазақ тілін оқытуда студенттердің кәсіби қарым-қатынас дағдыларын дамытудың әдістемесінде болашақ маманға ұсынылатын тілдік материалдардың тақырыптық-мазмұндық жағынан анықталуымен; - қазақ тілін оқытуда педагогикалық технологияларды тиімді қолданудағы маңыздылығымен және кәсіби-қатысымдық бағытта оқыту технологиясын нақты тәжірибеде офлайн және онлайн, аралас форматта жүзеге асырылуы арқылы интерактивті желілік технологияны ұсынуымен негізделеді.
	<p>4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындайды</p> <p>1) <u>айқындайды;</u></p> <p>2) жартылай айқындайды;</p> <p>3) айқындамайды</p>	<p>Жұмыстың нақты ғылыми аппараты айқындалған. Зерттеу мазмұны диссертация тақырыбын жұмыстың барлық бөлімдерінде толық және ғылыми негізде аша алған. Диссертация тақырыбын ашатын теория мен практиканың тұтастығы туралы әдіснамалық ұстанымдар, маңызды философиялық қағидалар, педагогикалық, психологиялық, ғылыми-әдістемелік талдау жасау, озық педагогикалық іс-тәжірибелерді жинақтау, эксперимент жүргізу,</p>

			сауалнамалық сұрақтар, эксперимент нәтижелерін өңдеу мен қорытындылаулар - диссертация мазмұнының зерттеу тақырыбын айқындайтынын дәлелдейді.
		4.3. Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді: 1) <u>сәйкес келеді</u> ; 2) жартылай сәйкес келеді; 3) сәйкес келмейді	Зерттеу жұмысы қойған мақсат пен міндеттер диссертация тақырыбына нақты сәйкес келеді. Сәйкестік зерттеу барысында алынған нәтижелердің негізділігі мен сенімділігін растайды.
		4.4. Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылысы логикалық байланысқан: 1) <u>толық байланысқан</u> ; 2) жартылай байланысқан; 3) байланыс жоқ	Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылысы логикалық тұрғыда жүйелі түрде толық байланысқан. Қол жеткізген нәтижелер қорытындыларымен бірге диссертацияда қойған мақсат пен міндеттерге сәйкес келеді.
		4.5 Автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған: 1) <u>сыни талдау бар</u> ; 2) талдау жартылай жүргізілген; 3) талдау өз пікірін емес, басқа авторлардың сілтемелеріне негізделген	Докторант ұсынған жаңа әдістемелік шешімдер, қағидаттар, жаңаша әдістер интерактивтілік, мотивациялық тұрғысынан нақты мысалдармен дәлелденген, эксперименттен өткен нәтиже негізінде сыни тұрғыдан салыстырылып, сараланған. Болашақ маман дайындауда «Рухани бай кәсіби маман» моделін ұсыну барысында сыни тұрғыда талдау жасау тәсілдерін Абай мен Конфуций мұралары арқылы нақты мысалдармен ұсынған. Және «Интерактивті желілік технология» атты технология ұсынылған.
5.	Ғылыми жаңашылдық принципі	5.1 Ғылыми нәтижелер мен қағидаттар жаңа болып табыла ма? 1) <u>толығымен жаңа</u> ; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	Зерттеу нәтижесі бойынша докторант Н.Ж. Бекееваның қол жеткізген ғылыми нәтижелері мен қағидаттары толығымен жаңа болып табылады. Аталған тақырыпты зерттеуде оның әдіснамасы, философиясы, психологиясы толық ашылып, теориялық және практикалық жағынан жан жақты нақты талдаулар жасай алған. Зерттеу нәтижесінде: Бірінші нәтижеге жетуде студенттердің кәсіби қарым-қатынас дағдысын жетілдіруге арналған кәсіби-іскери тілдік тұлға деңгейіне сай ғылыми-әдістемелік жүйе жасалуы толығымен жаңа болып табылады. Екінші нәтижеге жетуде болашақ маманның кәсіби қарым-қатынас дағдыларын дамытуда қолданылатын тілдесімдік тақырыптар мен сөйлеу

			<p>тапсырмаларының жағдаяттық-қатысымдық бағдары әлемдік деңгейде сынақтан өткен материалдар негізінде анықталуымен жаңа.</p> <p>Үшінші нәтижеге жетуде тілді оқытуда Абайдың «толық адам» концептісі және Конфуцийдің «ізгілікті кісі» ілімдері бойынша және ұлттық құндылықтар мен фразеологиялық тіркестерді іскерлік дискурстағы қолданымдылығы негізінде «Рухани бай кәсіби тұлға» моделін ұсынуымен жаңа.</p> <p>Төртінші нәтижеге жетуде зерттеу тақырыбы әдістемесінде жаңа заманға лайықталған онлайн оқыту және офлайн оқытуда қолданылатын интерактивті желілік технология атты жаңа әмбебап технология ұсынуымен толықтай жаға болып табылады.</p>
		<p>5.2 Диссертацияның қорытындылары жаңа болып табыла ма?</p> <p>1) <u>толығымен жаңа;</u></p> <p>2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады);</p> <p>3) жаңа емес (25% кем жаңаболыптабылады)</p>	<p>Диссертациялық жұмыста жасалған қорытындылар толығымен жаңа. Зерттеу жұмысының сенімділік дәрежесі орындалған эксперименттік тәжірибелік жұмыстардың жаңаша сипатымен дәлелденеді. Докторанттың зерттеу жұмысы толығымен аяқталған болып табылады.</p>
		<p>5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе?</p> <p>1) <u>толығымен жаңа;</u></p> <p>2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады);</p> <p>3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)</p>	<p>Докторанттың осы зерттеу нәтижесінде ұсынған техникалық, технологиялық, экономикалық және басқару шешімдері толығымен жаңа болып табылады. Осы зерттеу негізінде ұсынған онлайн және офлайн оқыту форматында қолдануға тиімді «Интерактивті желілік технология» толығымен жаңа және нақты тәжірибеде дәлелденген зерттеу болып табылады.</p>
6.	Негізгі қорытындылардың негізділігі	<p>Барлық қорытындылар ғылыми тұрғыдан қарағанда ауқымды дәлелдемелерде <u>негізделген/негізделмеген</u> (qualitative research және өнертану және гуманитарлық бағыттары бойынша)</p>	<p>Диссертациялық зерттеудің барлық қорытындылары ғылыми тұрғыдан қарағанда ауқымды дәлелдемелерге негізделген. Зерттеу теориялық, әдістемелік, жинақталған тәжірибелік дәлелдемелерге негізінде жасалған. Зерттеу жұмысының негізгі тұжырымдары мен ұсынымдары, ғылыми нәтижелері 8 ғылыми мақалада жарияланған. 3 мақала Scopus базасына енген шетелдік басылымдарда, 3 мақала ҚР БЖҒМ Білім және ғылым</p>

			саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті ұсынған ғылыми басылымдарда, 1 мақала халықаралық ғылыми конференция жинағында, 1 мақала шетелдік халықаралық ғылыми конференцияда. Осы жарияланымдар жүргізілген зерттеу барысында дайындалған.
7.	Қорғауға шығарылған негізгі қағидаттар	<p>Әр қағидат бойынша келесі сұрақтарға жауап беру қажет:</p> <p>7.1 Қағидат дәлелденді ме?</p> <p>1) <u>дәлелденді</u>; 2) шамамен дәлелденді; 3) шамамен дәлелденбеді; 4) дәлелденбеді</p> <p>7.2 Тривиалды ма?</p> <p>1) ия; 2) <u>жоқ</u></p> <p>7.3 Жаңа ма?</p> <p>1) <u>ия</u>; 2) жоқ</p> <p>7.4 Қолдану деңгейі:</p> <p>1) тар; 2) орташа; 3) <u>кең</u></p> <p>7.5 Мақалада дәлелденген бе?</p> <p>1) <u>ия</u>; 2) жоқ</p>	<p>Бекеева Нурайша Жусуповнаның диссертациялық жұмысы бойынша қорғауға шығарылған мынадай негізгі қағидаларды келтіруге болады. Қазақ тілін оқытуда студенттердің кәсіби қарым-қатынас дағдыларын дамытуда студенттің мотивациясын тудыру арқылы: 1)Тілдік тұлғаның концептілік өрісінде лингвоелтанымдық материалдардың маңызы айқындалған. Бай фразеологизмдер қоры, белгілі тұлғалар мұралары ұлттық танымдық, рухани байлықты танытуға оң әсер ететіндігі дәлелденген; тривиалды емес, жаңа, алдағы уақытта қолдану ауқымы кең. Бұл келесі мақалаларда нақты дәлелденген: Қазақ тілін кәсіби қарым-қатынас құралы ретінде оқыту және лингвоелтаным бағыты// Әл-Фараби ҚҰУ Хабаршысы, Филология сериясы. – Алматы: 2018.– №3(171), - 192-197б.</p> <p>Абай және Конфуций мұраларындағы ортақ сыншылдық көзқарасты болашақ маман дайындауда пайдалану маңыздылығы//5th International Congress on Social Sciences, China to Adriatic. Congress book of full texts. Japan, Tokyo:18-25 September 2017. –P.146-151.</p> <p>Phraseological Expressions in the Turkic Language: Comparative Analysis// International Journal of Society, Culture & Language. – Volume 9 (2). Iran, 2021. – pp. 29-40.</p> <p>Speech Interference Generated by Proverbs and Phraseological Units of the Russian and Chinese Languages //International Journal of Society, Culture & Language. – Volume9 (2). Iran, 2021. – pp. 29-40.</p>

			<p>2) Студенттердің кәсіби қарым-қатынас дағдыларын дамытуда интернет платформаларды қолдану және электронды тілдік портфель болашақ маманға курс жұмысын жүйелі жүргізуге көмектесетіндігі, рефлексия жасау мен өзін-өзі бағалау дағдыларын қалыптастыратындығы онлайн және офлайн форматта E-Learning Moodle платформасында эксперимент курстары материалдары парақшалары толық жасақталған. Оқыту әдістемесі мен технологиясы толық дәлелденген, тривиалды емес, жаңа, қолдану деңгейі кең және келесі мақалада дәлелденген. Болашақ маманның презентациялар жасау дағдысын дамыту//«Рухани жаңғыру бағдарламасы және Астананың 20 жылдығы аясында Қазіргі интеграциялық үдерістер және тіл мәртебесін арттыру» атты халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары. ЕҰУ, 8-10 қараша, –Астана, 2018. - Б.157-161.</p> <p>3)Қазақ тілін оқытуда студенттердің кәсіби қарым-қатынас дағдыларын дамытуда жағдаяттық сөйлеу жаттығуларын қолдану әдістемесі әлемдік деңгейде сынақтан өткен жағдаяттық жаттығулар негізінде жасалып, нақты эксперименттермен дәлелденген, тривиалды емес, жаңа, қолдану деңгейі кең және келесі мақалада дәлелденген: Қазақ тілін оқытуда студенттердің коммуникативтік дағдысын дамытудың маңызы мен мәні// Абай атындағы ҚазҰПУ-дың Хабаршысы. – «Филология ғылымдарының» сериясы. – Алматы: 2019. – № 4 (70), - Б. 420-427.</p> <p>4) Оқу үдерісін онлайн және офлайн форматта ұйымдастыруда студенттерге бәсекелестік тудыратын орта құру жеке интерактивті әдістерді тиімді ұйымдастыру командалық- іскерлік қатынастарды жақсартуы және желілік интерактивтік технологияға негіздей жүргізу, онлайн, виртуалды тілдік орта тудыру әдістемесіне негізделген. Бұл технологияның артықшылығы</p>
--	--	--	--

			<p>эксперимент материалдары арқылы дәлелденген: тривиалды емес, жаңа, қолдану деңгейі кең және келесі мақалада дәлелденген: Кәсіби тілдік дағды қалыптастырудағы бейнематериалдарды пайдаланудың белсенділік пен уәждеме тудыру әсері мен интеграциялылығы// Абай атындағы ҚазҰПУ-дың Хабаршысы. – «Филология ғылымдарының» сериясы. – Алматы: 2017. – № 4 (62), - 245-250б</p>
8.	Дәйектілік принципі Дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігі	<p>8.1 Әдістеменің таңдауы - негізделген немесе әдіснама нақты жазылған 1) ия; 2) жоқ</p> <p>8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған: 1) ия; 2) жоқ</p>	<p>Докторанттың зерттеу әдіснамасы зерттеу проблемасына сай дұрыс таңдалған: ғылымилық, жеке тұлғалық, іс-әрекеттік, күзіреттілік, жүйелілік, дидактикада қолжетімділік, жалпы мәдени құндылық. Кәсіби маман іс-әрекетінің табиғаты мен мақсатын ашатын теория мен практиканың тұтастығы туралы әдіснамалық ұстанымдар құрайды.</p> <p>Диссертация жұмысында арнайы жаңа технология ұсынылған: «Интерактивті желілік технология» деп аталады. Бұл технология онлайн және офлайн форматтардың бірлігі арқылы жасалған. Барлық жұмыс түрлері осы интерактивті желілік технология көмегімен студенттердің кәсіби қарым-қатынас дағдысын дамытуда жаңаша мүмкіндіктер бере алуын дәлелдеген. Диссертациядағы бұл технология эксперименттік тәжірибедегі және практикалық қолданыстағы платформалар ZOOM, E-Learning Moodle платформалары және қарапайым желілік құралдар L-drive, Whatsapp, e-mail тағы басқа да интерфэйстер, интерактивті электронды тақталарды қолдану арқылы шетелдік тәжірибе жетістіктеріне сүйене отырып жасалғандығы жұмыста көрініс тапқан. Теориялық, эмприкалық, статистикалық әдіс түрлері нәтижелілік тұрғысынан тиімді қолданылған. Зерттеу жұмысында диссертант ұсынған жаңа технологиялардың мәні мен мазмұны өте жоғары деңгейде жазылған. Бұндай</p>

			білім беру технологиясы тіл үйретудің, тілді оқытудың, тілді дамытудың түрлі интерактивті әдіс-тәсілдеріне құрылған. Жұмыста берілген заманауи технологиялардың жіктемесі студенттердің оқуға, білім алуға деген құлшынысын арттыратындығы практикалық тұрғыда тиімді.
		8.3 Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған (педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді): 1) <u>ия</u> ; 2) <u>жоқ</u>	Докторанттың диссертациясында әр тарау бойынша келтірілген теориялық тұжырымдар өткізілген педагогикалық эксперименттік зерттеулер нәтижесімен дәлелденіп расталған. Тарау бойынша құрылған теориялық ой тұжырымдары, әр тараудағы кесте, сызба, модельдері, фотобейнелер арқылы жұмыстың көркемдік жағын аша түскен. Жүргізілген жұмыстар диссертация қосымшасында ендіру актісімен дәлелденеді. Тәжірибелік-эксперименттік жұмыс нәтижелері оң динамиканы көрсетеді.
		8.4 Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен <u>расталған/ішінара расталған / расталмаған</u>	Диссертациядағы маңызды мәлімдемелер Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі бекіткен нормативтік құжаттар. Отандық және шетелдік ғалымдар, авторлардың педагогикалық әдебиеттері, монографиялар, диссертациялық зерттеулер, оқу-әдістемелік құралдар, әдістемелік нұсқаулықтар, интернет ресурстар, сөздіктер, анықтамалықтар, газет-журналдар мен ғылыми-практикалық конференция жинақтар, ҚР Білім және ғылым министрлігі Білім және сапаны қамтамасыз ету комитеті бекіткен басылымдарда жарияланған материалдарға сілтеме жасау арқылы расталған.
		8.5 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға <u>жеткілікті/жеткіліксіз</u>	Диссертацияда пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға жеткілікті қамтылған. 157 библиографиялық сипаттамадан тұрады және ҚР-ның Білім және ғылым министрлігі бекіткен нормативтік құжаттардың тізімін қамтиды.
9	Практикалық құндылық принципі	9.1 Диссертацияның теориялық маңызы бар: 1) <u>ия</u> ; 2) <u>жоқ</u>	Диссертацияның теориялық маңызы бар және ол келесідей теорияларға негізделуімен анықталады: когнитивтік-тілді оқытуда танымдық

			<p>бағытта негіздей оқыту, тұлға теориясы – болашақ кәсіби тұлға қалыптастыруға негізделген, іс-әрекет теориясы – кәсіби қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыруға, құндылықтар теориясы – «рухани бай кәсіби тұлға «моделін жасауда және танымдық теорияға негізделеді.</p>
	<p>9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары: 1) <u>ия</u>; 2) <u>жоқ</u></p>		<p>Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары. Диссертацияда тұжырымдалған теориялық қағидалар мен әдіс-тәсілдер тілді оқытудың, дамытудың түрлі курстарында, деңгейлерінде оқу іс-әрекетін ұйымдастыру бойынша ғылыми-тәжірибелік тұрғыда дәлелденген әдістемелік ұсыныс ретінде пайдалана алады. Зерттеу эксперименті бойынша өткізілген сабақ әдіс-тәсілдері, ұсынылған тақырыптар мен мәтіндер, жағдаяттық жаттығулар, интернет платформалардағы ойын түрлері, дидактикалық жаттығулар, интерактивті тақталарда арнайы дайындалған тілдік портфель, E-Learning Moodle қосымшаларындағы түрлі кейстер мен интерактивті жаттығулар, тест түрлері студенттердің білік-дағдыларын арттыруда пайдалануға болады. Осы тұрғыдағы эксперименттен өткен дидактикалық материалдарды диссертация қосымшасында көбірек ұсынуға болар еді. Аталған ұсыныс диссертацияның құндылығын түсірмейді.</p>
		<p>9.3 Практикалық ұсыныстар жаңа болып табылады? 1) <u>толығымен жаңа</u>; 2) <u>жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады)</u>; 3) <u>жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)</u></p>	<p>Диссертациялық жұмыс аясындағы практикалық ұсыныстар толығымен жаңа болып табылады. ЖОО-да арнайы қазақ тілінен арнайы курстар жүргізуде, тілді оқытудың деңгейлік жүйесінде диссертацияда ұсынылған моделді және интерактивті желілік технологиямен оқытуды, түрлі белсенді әдістері, интернет платформаларды қолдану тиімділігі толығымен жаңа болып табылады.</p>

10.	Жазу және ресімдеу сапасы	Академиялық жазу сапасы: 1) жоғары; 2) орташа; 3) орташадан төмен; 4) төмен.	Академиялық жазу сапасы жоғары. Диссертацияның тілі мен стилі ғылыми стилде жазылған. Жазу стилі толық қалыптасқан. Диссертация мазмұнындағы негізгі ұғымдар, анықтамалар мен терминдер жүйесі жеткілікті түрде ұсынылған. Диссертацияда докторант тарапынан да жаңа терминдер ұсынылған. Диссертацияның құрылымы мен мазмұнының рәсімдеу ғылыми жұмыстарға қойылатын талаптарға сәйкес келеді.
-----	---------------------------	--	---

Н. Ж. Бекеева диссертациялық жұмысында айтарлықтай ғылыми нәтижелер мен жаңалықтарға қол жеткізген. Дегенмен, мынандай ескертпе, ұсыныстарымызды атап өту орынды деп санаймын:

1. Жоғарыдағы пікірді негізге ала отырып, 10 пункті бойынша ұсыныс: Жұмыста бірнеше терминдерді алғаш рет ұсынғандықтан, жаңашылдығы екендігін ерекшелеп, жұмыстың анықтамалар тізбесіне қосқаныңыз дұрыс болар еді.

2. Осы пікірдің 9,2 пункті бойынша аталған ұсыныс: Диссертацияда қарастырылған жаңа әдістерге құрылған тапсырмаларды қосымшада көбірек берілуі қарастырылса, тіл мамандарына сабақты түрлендіруде пайдасы тиер еді.

3. Диссертацияның рәсімделуінде техникалық қателер кездеседі.

Аталған ұсыныс пен кемшіліктерге қарамастан, Н.Ж. Бекееваның диссертациялық зерттеу жұмысы өте жақсы ғылыми деңгейде жазылған деп бағалаймыз. Бұл докторанттың біліктілігі жоғары екеніне күман келтірмейді.

Жоғарыда көрсетілген ұсыныс пен кемшіліктер диссертацияның жеткен жалпы нәтижелері мен теориялық және практикалық ғылыми құндылығын төмендетпейді.

Бекеева Нурайша Жусуповнаның 8D017-Тілдер және әдебиет бойынша педагогтерді даярлау (6D011700 – Қазақ тілі мен әдебиеті) бағыты бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынылған «Қазақ тілін оқытуда студенттердің кәсіби қарым-қатынас дағдыларын дамытудың әдістемесі» тақырыбындағы диссертациясы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті ұсынған талаптарына сәйкес орындалған өзекті, дербес және аяқталған зерттеу болып табылады.

Шешім: Бекеева Нурайша Жусуповнаға 8D017-Тілдер және әдебиет бойынша педагогтерді даярлау (6D011700 – Қазақ тілі мен әдебиеті) бағыты бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін беруге лайықты деп санаймын.

Ресми рецензент,
философия ғылымдарының (PhD) докторы,
Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық
техникалық зерттеу университеті,
Қазақ және орыс тілдері кафедрасының
аға оқытушысы

Б. Д. Карбозова

